Nota Ham Truibroek
Uitgesteld archeologisch vooronderzoek
Programma van maatregelen

FODIO

FOLIO 20

Jan De Beenhouwer
Marleen Arckens

COLOFON

Titel

Nota Ham Truibroek. Resultaten van het uitgesteld archeologisch vooronderzoek. Programma van maatregelen

Auteurs

Jan De Beenhouwer, Marleen Arckens

Plaats en datum

Wijnegem 7 januari 2020

Fodio Rapport Folio 20

Wettelijk Depot D/2019/13.179/22

Projectcode

2019H272-2019J153

Uitvoerder

Fodio
Turnhoutsebaan 277
B-2110 Wijnegem
fodio@fodio.be
erkend archeoloog: Fodio OE/ERK/archeoloog/2015/0067

Kaft

Luchtfoto winter 2018 © Geopunt

© Fodio.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een een geautomatiseerd gegevens bestand en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige wijze hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze.

Inhoud

3 Programma van maatregelen 86
3.1 Gemotiveerd advies 86

3 Programma van maatregelen

3.1 Gemotiveerd advies

Zoals opgenomen in het programma van maatregelen in de archeologienota toegevoegd aan de aanvraag tot omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, werd een landschappelijk bodemonderzoek gevolgd door een archeologisch verkennend booronderzoek uitgevoerd op de percelen Ham 1 AFD, Oostham, sectie B, perceel 788S3 met een oppervlakte van 12429 m2. Het uitgevoerde vooronderzoek biedt voldoende zekerheid om een uitspraak te kunnen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed.

Het onderzoeksgebied is gelegen in het uiterste zuiden van de gemeente Ham. De dichtstbijzijnde woonkernen zijn Oostham in het noorden en Kwaadmechelen in het noordwesten. Het maakt deel uit van een laag gelegen zone ten zuiden van de Grote Laak. Tot voor kort was het bebost met voornamelijk dennenbomen. Naar aanleiding van de oprichting van een industriegebouw en de bijhorende infrastructuur, werd een bureauonderzoek uitgevoerd om het terrein archeologisch te waarderen. Daarbij werd vastgesteld dat zich verschillende natte zones bevinden in de onmiddellijke nabijheid. Op dergelijke plaatsen bestaat de kans op het aantreffen van waarden uit de steentijd. De mogelijke aanwezigheid van een begraven loopvlak als onderdeel van een podzolbodem, gekarteerd op de bodemkaart, verhoogde de kans op bewaring van archeologisch erfgoed uit het mesolithicum. Voor een sporensite uit de volle middeleeuwen of ouder, stelden de beperkte vruchtbaarheid en de slechte drainage van het terrein een eerder lage verwachting. Het was bovendien mogelijk dat de herhaaldelijke bebossing en ontbossing een negatieve impact hebben gehad op de bewaring van de bodem. Om het bebossen mogelijk te maken, werden immers rabatten gegraven om de invloed van oppervlaktewater op dit nat terrein te verminderen. Daarom werd een landschappelijk booronderzoek aanbevolen. Daarbij werd vooral nagegaan of er een begraven bodem op het terrein bewaard bleef en om de invloed van de bosbouw op de bewaring van de bodem in te schatten.

Op basis van het landschappelijk booronderzoek werden de laag gelegen zones van het onderzoeksgebied uitgesloten voor verder onderzoek, omdat hier door erosie en menselijke verstoringen geen intacte bodemlagen uit het quartair bewaard bleven. Op de hoger gelegen delen van het terrein bleef wel een begraven bodem bewaard. Hier waren verkennende archeologische boringen vereist om na te gaan of er steentijd artefactensites bewaard bleven. Voor de afbakening van de zone die onderzocht moest worden, waren enerzijds de positieve landschappelijke boringen richtinggevend, en anderzijds het digitaal hoogtemodel, dat een duidelijk verwachtingskader bood voor de bewaring van de begraven bodem.

Bij de verkennende archeologische boringen werden monsters ingezameld uit de relevante bodemlagen. Die werden uitgezeefd om na te gaan of er indicatoren aanwezig waren die de aanwezigheid van een prehistorische vindplaats op deze locatie zouden aantonen. Ondanks het feit dat ook de door bosbouw verstoorde, maar nog herkenbare bodemlagen van de podzol werden uitgezeefd, werden geen aanwijzingen aangetroffen voor een dergelijke vindplaats. Twee kleine, sterk gerolde en gepatineerde silexfragmenten, werden verspreid gevonden en vormen geen aanwijzing voor een *in situ* vindplaats.

Daarenboven toonde het verkennend archeologisch booronderzoek aan dat de bewaring van de bodem sterk varieert en dat de bosbouw ernstige schade toebracht aan de bodemopbouw. In meer dan de helft van de boringen was het dekzand onvoldoende bewaard om nog enige archeologische verwachting te bieden voor een artefactensite of een sporensite. De delen van het onderzoeksgebied waarbinnen het dekzand voldoende bewaard bleef, zijn beperkt in oppervlakte en vormen geen aaneensluitend geheel. De kans om een goed bewaard sporensite aan te treffen is in deze omstandigheden heel erg laag.

Er wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd. Bijgevolg dient er geen programma van maatregelen te worden opgemaakt.